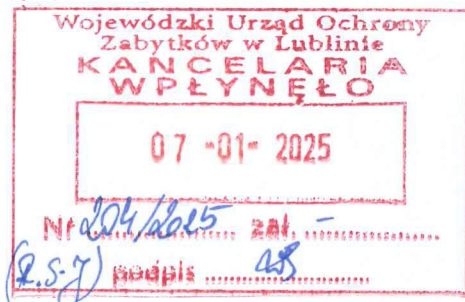

Dot. KO.148.6.2024 [signature]

genius loci
stowarzyszenie

Warszawa, 3 stycznia 2025 roku

Stowarzyszenie *Genius Loci*
ul. Stanisława Kostki Potockiego 10/16
02-958 Warszawa

Szanowny Pan
dr Dariusz Kopciowski
Lubelski Wojewódzki Konserwator Zabytków
ul. Archidiakońska 4
20-113 Lublin

PETYCJA

popierająca wpisanie do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem

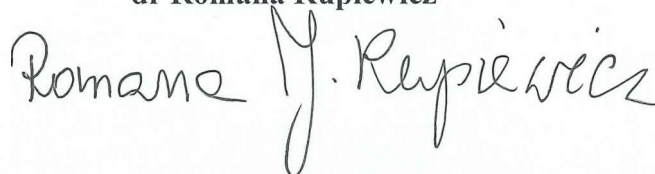
W związku z prowadzonym postępowaniem administracyjnym w sprawie wpisania do rejestru zabytków nieruchomości województwa lubelskiego krajobrazu kulturowego pola bitwy pod Komarowem z 31 sierpnia 1920 roku, pragnę wyrazić poparcie dla idei objęcia ochroną konserwatorską pól wskazanych w szkicu będącym integralną częścią opinii eksperckiej Narodowego Instytutu Dziedzictwa z 28 września 2020 roku znak: DSK.5111.13.2023.2020.EP, na których 31 sierpnia 1920 roku miało miejsce starcie między 1 Dywizją Jazdy, a 1 Konną Armią Budionnego. Dwufazowy bój toczył się na rozległym terenie, gdzie kluczowym miejscem było pasmo wzgórza opisane w relacjach uczestników. Od pierwszego zamysłu dowódcy VII Brygady Jazdy pasmo było najistotniejszym i strategicznym miejscem dla zwycięstwa. Na szczególną uwagę zasługują relacje popołudniowej fazy, w której teren ten był teatrem zwycięskich działań VII Brygady. Opisy między innymi płk. Henryka Brzezowskiego zawarte we wspomnieniach publikowanych na łamach „Przeglądu Kawaleryjskiego” nie pozostawiają żadnych wątpliwości co do istoty miejsca. Teren ten nie zmienił się w istotny sposób od czasów bitwy i jest wyjątkową panoramą krajobrazową pola największego kawaleryjskiego boju XX wieku.

Objęcie ochroną szerszego terenu, będzie stanowiło kontynuację starań Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, związanych z upamiętnieniem bitwy pod Komarowem, których wyrazem było wpisanie do rejestru zabytków mogiły żołnierzy poległych w bitwie pod Komarowem.

Jednak w ideę należytego upamiętnienia i uczczenia „spektaklu, jakiego Europa nie oglądała już nigdy więcej”, jak o bitwie pod Komarowem napisał wybitny brytyjski historyk Norman Davies, zaangażowanych jest szereg stowarzyszeń i społeczników. Ich staraniem 28 sierpnia 2022 roku odsłonięty został monumentalny Pomnik Chwały Kawalerii i Artylerii Konnej. Objęcie ochroną konserwatorską szerszego pola bitwy stanowiło będzie zwieńczenie

dotychczasowych działań w przedmiocie uczczenia wydarzeń z 1920 roku, a w przyszłości stanowić będzie podstawę do kolejnych inicjatyw o charakterze historyczno-edukacyjnych. W upamiętnienie wpisuje się ogromna i rosnąca rzesza turystów, która odwiedza monument oraz coroczne Święto Kawalerii Polskiej ustanowione na okoliczność zwycięstwa pod Komarowem. Działania takie stanowią idealne podłoże do rozwoju turystyki historycznej w której kluczowym elementem jest wyjątkowy i niepowtarzalny krajobraz pola bitwy.

dr Romana Rupiewicz

A handwritten signature in black ink, reading "Romana J. Rupiewicz". The signature is written in a cursive, flowing style with a large initial 'R'.

Prezes Stowarzyszenia *Genius Loci*